

Ugandan kehitysyhteistyöleirikoulu tammikuussa 2018



Planin Smartup Factory oli nuorille tarkoitettu innovaatiohautomo, jossa nuorilla oli mahdollisuus luoda elämälleen uusi alkua ja suunta kehittämällä esimerkiksi liikeidea yrityksen perustamiseksi.

Hello Uganda!

Let's get global -hankkeen ryhmä Vaasan lyseon lukion ja Jyväskylän lyseon lukion opiskelijoita ja opettajia tekivät verkostoitumis- ja hankematkan Ugandaan Kampalaan tammikuussa 15.–23.1.2018. Matkareitti kulki Helsingistä Amsterdamiin, josta otettiin mannertenvälinen KLM:n lento Ruandan Kigalin kautta Ugandaan Kampalaan. Matka sujui hyvin ja illan kääntyessä yöksi laskeudimme Kampalan Entebben lentokentälle, jossa isäntämme Planinin Smartup Factoryn Isaac Rwotungeyo oli meitä vastassa pikkubussin kanssa.

Maahantulo tapahtui ilman suuria ongelmia ja nopeasti. Keltakuumerokotustodistukset tarkastettiin jokaiselta ja passit skannattiin. Viisumit saimme kentältä lennossa eikä kaikkien edes tarvinnut maksaa 50 euron viisumimaksua. Matka hotellille taittui reilussa tunnissa, koska liikenne oli jo rauhoittunut yöksi. Hotellimme sijaitsi aivan keskustassa liikennekeskuksen vieressä ja osoittautui ihan hyväksi kolmen tähden hotelliksi, vaikka luvattu ilmastointi tarkoittikin vain tuuletinta.

Aamulla heräsimme kukonkieuntaan ja viereisen moskeijan rukouskutsuun pian viiden jälkeen, mutta onneksi uni tuli vielä ennen varsinaista puhelimeen tallennettua herätystä. Aamiaisella saimme ensikosketuksen itäafrikkalaisen keittiön makumaailmaan, mikä yllätti meidät miedolla ja hienostuneella mauilla, jotka Itä-Afrikan swahilikulttuurin kautta ovat hakeneet vaikutteita Lähi-idästä. Muuten aamiaisen muistutti perienglantilaista aamiaista, johon kuului leipää ja marmeladia sekä munia ja edellispäivän spaghettipastaa. Iso-Britannian siirtomaa-aika näkyi maassa monella

muullakin tavalla, kuten englannin kielenä, vasemman puoleisena liikenteenä ja opiskelijoiden käyttäminä koulupukuina.

Ennen Planin Smartup Factorille suuntaamista kävimme vaihtamassa rahaa pankissa ja ostamassa vettä ja pientä välipalaa sekä puhelimeen paikallisia sim-kortteja. Rahanvaihtopisteessä 2500 eurolla irtosi jaettavaksi koko kymmenhenkiselle ryhmälle yli 10 miljoonaa schillinkiä.

Vierailulla Planin Smartup Factoryssa

Tiistaina tutustuimme Planin Smartup Factoryn toimintaan Kawemben slummin laidalla. Tervetulo-toivotusten jälkeen meille esiteltiin Smartup Factoryn tilat ja toimintaperiaatteet. Planin Smartup Factory tarjoaa yhteiskunnassa heikossa asemassa oleville nuorille mahdollisuuden uuteen alkuun. Hankkeen taustalla on ajatus, että innovaatiot, uusien ratkaisujen kehittäminen ja teknologian hyödyntäminen kuuluu myös köyhille, työttömille ja vähän koulutetuille nuorille kehitysmaissa. He ovat oman yhteisönsä ja elinpiirinsä asiantuntijoita ja voivat Smartup Factoryssa aktiivisesti ratkaista havaitsemiaan ongelmia. Sitä kautta voi syntyä mm. yritystoimintaa, uusia hankkeita yhteisöissä ja voimaantumisen kokemuksia. Saimme kuulla myös tarinoita nuorten perustamista yrityksistä ja puutarhaviljelmistä sekä jalkapalloseurasta. Seinillä oli postereita brainstormauksesta ja menestyvän liiketoiminnan periaatteista.

Kävimme tutustumassa myös Kawemben slummiin, josta monet Smartup Factoryyn tulleet nuoret olivat kotoisin. Tapasimme slummin asukkaita ja lapsia ja söimme myöhäisen lounaan Smartup Factoryssa koulutuksen saaneen yrittäjän ravintolassa. Saimme lautahökelissä lautasille annoksen kas-savaa, riisiä, ruokabanaania ja maissipuuroa. Sen lisukkeeksi saimme kulhollisen lihalientä, joka antoi hyvän maun ateriaan. Lounaan jälkeen teimme kierroksen vielä paikallisilla markkinoilla läheisellä torilla ennen hotelliin paluuta.



Kawemben slummiravintolassa syötiin vatsat täyteen. ruoka-annoksen hinta oli noin 50 senttiä.

Agenda2030 otettiin haltuun yhteistuumin

Seuraavana päivänä keskiviikkona paneuduimme Smartup Factoryssa Agenda2030 kestävän kehityksen tavoitteisiin ja teimme ryhmätöitä aiheista. Ryhmissä pohdimme yhteisiä ja tärkeitä koettuja tavoitteita, kuten koulutusta, tasa-arvoa ja ympäristötekoja.

Yhteisen Agenda2030-ryhmätyön tavoitteena oli oppia ymmärtämään, mitä nämä tavoitteet tarkoittavat toisen kulttuurin nuorten arjessa ja innostaa mahdollisimman monia toimimaan näiden tavoitteiden suuntaisesti. Samalla ryhmätyön aikana tutustuimme toisiimme paremmin. Lopuksi esitimme ryhmätyöt toisillemme ja valitsimme yhteiseksi työstettäväksi teemaksi Agenda2030 tavoittekohdanneljän, jossa tavoitellaan hyvää koulutusta kaikille. Tavoitteen työstämisestä on tarkoitus työstää yhteinen projekti, joka syventää ugandalaisten ja suomalaisten nuorten kehityskumppanuutta.

Sovimme Smartup Factoryn nuorten kanssa yhteistyöprojektista. Smartup Factoryn nuoret ovat alkaneet valmistaa kankaisia, uudelleenkäytettäviä kuukautissuojia, joiden tarkoituksena on mahdollistaa ugandalaisten tyttöjen koulunkäynti myös kuukautisten aikana. Ilman suojia koulunkäynti katkeaa joka kuukausi ja tytöt jäävät jälkeen opetuksessa. Lanseeraamme Unesco-kouluille kampanjan, jonka avulla suomalaiset nuoret voivat tukevat ugandalaisia tässä tärkeässä työssä keräämällä varoja materiaalien hankintaan ja Smartup Factoryn toimintaan.

Valitsimme yhteiseksi tavoitteeksi tyttöjen koulutusmahdollisuuksien parantamisen, koska koulutus lisää tietoa ja ymmärrystä terveydestä ja hyvinvoinnista ja mahdollistaa kestävän talouden sekä innovaatiot sekä on ratkaisu köyhyyden ja nälän poistamiseen. Hyvän koulutuksen kautta edistetään myös muita Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteita.

Smartup Factory -vierailun päätteeksi neljä ugandalaista mentoria liittyi meidän seuraan matkan loppuajaksi. Olimme varanneet heille hotellista kaksi huonetta, johon he majoittuivat. Järjestely oli onnistunut, koska saimme mahdollisuuden tutustua ja ystävystyä heidän kanssaan entistä paremmin.



Agenda2030-ryhmätöissä kulttuurit kohtasivat, kun puhuttiin tasa-arvosta ja muista kestävästä kehityksen tavoitteista. Ugandalaisten nuorten miesten mielestä oli outoa, jos miehet osallistuivat esimerkiksi kotitöihin.

Suomen Pakolaisavun vieraana Kampalassa

Torstaina tutustuimme Suomen Pakolaisavun toimintaan Kampalassa. Ryhmämme vieraili viidessä eri Pakolaisavun kohteessa suomalaisen harjoittelijan Jenna Vehviläisen johdolla. Hän opiskelee konfliktin tutkimusta ja tekee harjoittelun ohella graduaan Ugandassa. Hän tuli hakemaan meitä jeepillä hotellilta, että varmasti löydämme perille, koska slummialueilla rakennuksilla ei ole tarkkoja osoitteita eikä teillä nimiä. Ajoimme bussilla pakolaisavun jeepin perässään Pakolaisavun keskuksen pihaan, jossa Ugandan maajohtaja Tarja Saarela-Kaonga oli meitä vastassa. Pakolaisavun keskuksessa on eri maista tulleilla pakolaisilla pääsy nettiyhteyteen tietokoneiden kautta. Keskuksen kirjastosta voi lainata kaunokirjallisuutta sekä tietokirjallisuutta englanniksi, lugandaksi, swalihiksi, lingalaksi sekä ranskaksi.

Ugandassa pakolaisia on noin 1,5 miljoonaa, joista suurin osa on tullut Kongon Demokraattisesta Tasavallasta ja Etelä-Sudanista. Suurin osa pakolaisista asuu leireillä, mutta Kampalassa asuu YK:n pakolaisjärjestön mukaan 100 000 kaupunkipakolaista. Ugandassa pakolaiset eivät juurikaan kohtaa rasismia, mutta töitä on kuitenkin vaikea saada, koska sosiaalinen verkosto on kapea eikä koulutusta ole, koska se maksaa paljon. Myös kielitaito on usein este työllistymisen ja koulutuksenkin hankkimiselle. Kongon demokraattisesta tasavallasta saapuneet pakolaiset puhuvat ranskaa.

Toisena vierailupaikkana oli paikallinen kirkko, jossa toimi englanninkielinen aikuisten lukutaitoryhmä. Kirkossa osallistuimme aikuisten lukutaitoryhmän tunnille, jossa aiheena oli lääkäriä käynti. Tällä hetkellä Suomen Pakolaisavulla on koulutusohjelmia ja lukutaitoryhmiä menossa kahdeksalla pakolaisasutusalueella sekä Kampalassa 300–400 vuosittain. Pakolaisapu tukee lukutaito- ja kieliopetusta, koska on tärkeää, että osaa itse lukea, kirjoittaa ja laskea. Nämä taidot takaavat itsenäisyyden, avartavat maailmankuvaa ja mahdollistavat uuden oppimisen. Lukutaidon lisäksi opitutunneilta kertyy tietoa hygieniasta, sairauksien ehkäisystä, ruokavaliosta, puun istutuksen hyödyistä ja kännykän käyttämisestä. Kaikki tämä opittu parantaa elämän laatua ja kohentaa itsetuntoa.

Kolmanneksi menimme slummiin tapaamaan pakolaisyhteisöä, joilla oli meneillään roskienkeräyskampanja. Muutamia heistä jakoivat oman pakolaistarinansa meidän kanssaan. Myös vaasalainen opiskelija Grace Kabuka kertoi, miten tuli pakolaisena Ruandasta Suomeen 11-vuotiaana. Tämän jälkeen menimme siivoamaan slummin roskia pakolaisten kanssa. Siivoamalla pakolaisyhteisö halusi näyttää paikallisille ihmisille, että he ovat iso osa yhteisöä, yhteiskuntaa ja haluavat tehdä kaikkensa, jotta Ugandasta tulisi vieläkin parempi paikka elää.

Neljäntenä paikkana oli pakolaisten koulu, jossa meille pidettiin esitys HIV:n yleisyydestä ja miten sen leviämistä pyritään estämään. He näyttivät meille videon, jossa puhuttiin kirkkojen tehtävästä seksuaalivalistuksessa. Kulttuuristen syiden vuoksi vanhempien ei ole sopivaa puhua lapsilleen, erityisesti nuorille tytöille, suojaamattoman seksin vaaroista. Video kannusti eri kirkkoja ottamaan oh-

jat käsiinsä tässä asiassa. Kirkot voisivat vierailla eri kouluissa kertomassa seksistä ja erityisesti ehkäisystä sekä siitä, miten välttää vaarallisilta sukupuolitaudeilta kuten HIV/AIDS. Näin nuoret saavat informaatiota ennen kuin altistuvat ja saavat vaarallisia sukupuolitauteja.

Viimeiseksi kävimme tapaamassa väkivaltaa kokeneille naisille ja lapsille perustetussa keskuksessa pakolaisia. He esittelivät meille perustamaansa urbaania puutarhaa, jossa multasäkkeihin oli istutettu erilaisia kasveja. He kertoivat meille, että myymällä niitä voi saada pientä lisätuloa toimeentulon parantamiseksi. Vietimme aikaa keskuksen pihamaalla auringon laskiessa ja keskustelimme kaupunkipakolaisten kanssa. Paluumatkalla hotellille pysähdyimme ostoskeskuksessa, joka tavarapaljoudessaan ja keskiluokkaisine ugandalaisine asiakkaineen muistutti meitä maan valtavista eroista rikkaiden ja köyhien välillä. Kaupunkipakolaisia ostoskeskuksessa ei näkynyt.



Suomalaiset ja Kongon Demokraattisesta tasavallasta paenneet Kampalan kaupunkipakolaiset siivosivat yhdessä tienpätäkää slummissa. Samalla jaettiin tarinoita ja otettiin selfieitä sekä mietittiin, mitä kerätyistä muovipulloista voisi valmistaa. Slummin pölyisellä tienpätäkällä keksittiin monta liikeideaa.

Caring Hands järjestössä vapaaehtoistyötä ja yrittäjyysopintoja

Perjantaina vierailimme suomalaiskanadalaisessa Caring Hands -järjestössä Kampalassa. Toiminnanjohtaja Milla Happonen kertoi meille Carin Hands -järjestöstä ja sen syntyhistoriasta. Järjestön toiminta sai alkunsa vuonna 2006, kun joukko vapaaehtoisia päätti jakaa jouluna Kampalan köyhimpiin koteihin ruoka-apua. Järjestö perustettiin, että köyhyyden kierre voitaisiin katkaista ruoka-apua pidemmällä ratkaisulla. Caring Hands -järjestö alkoi kouluttaa Kampalan liepeillä asuvia hiv-positiivisia, leskiä, yksinhuoltajia ja työttömiä naisia valmistamaan kierrätetystä aikakauslehtipaperista helmiä. Helmistä saadut tuotot käytettiin köyhien auttamiseen.

Nykyään helmien ohella Caring Hands -järjestö valmistaa Suomen Pankin lahjoittamista vanhoista markoista korva- ja kaulakoruja. Myynnillä saaduilla varoilla järjestetään köyhässä asemassa oleville ugandalaisille yrityksen perustamiskursseja, joiden avulla luodaan uusia alkuja ja nostetaan köyhyydessä elävien ihmisten elintasoja ja omanarvontunnetta. Kuulimme vierailulla upeita yritystarinoita ja pääsimme itse valmistamaan koruja ja ostamaan tulsia kotiin vietäväksi.

Aurinkoisen perjantai-iltapäivän kruunasi päivällinen läheisellä Kabira Clubilla. Hienossa hotellissa oli myös uima-allas, jossa pääsimme viilentymään.



Caring Hands -järjestöllä oli hienot toimitilat Kampalassa. Järjestön myymälästä sai ostaa tulsia kotiinviemisiksi.

Lauantaina tutustuttiin historiaan ja kulttuuriin

Lauantaina oli luvassa historiaa, kulttuuria ja uskontoa, kun tutustuimme Kampalan keskeisiin nähtävyyksiin. Vierailimme ensin Unescon kulttuuriperintökohteessa Kasubi Thombsissa eli Bugandan kuninkaallisessa mausoleumissa, jonne on haudattu neljä kabakaa eli kuningasta. Oppaamme kertoi Bugandan historiasta ja sen kuninkaista, joilla oli ja on vielä tänäkin päivänä Bugandan kuningaskunnassa suuri merkitys ja arvoasema. Buganda on yksi Ugandan perinteisistä kuningaskunnista, jotka ovat itsehallinnollinen osa Ugandaa. 1700-luvulta 1900-luvulle asti Bugandan kuningaskunta hallitsi koko Afrikan keskiosaa.

Ennen Bugandan kuningaskunnan alueen sisäpuolelle astumista oppaamme varmisti, että jokainen nainen oli pukeutunut housujen sijasta hameeseen, koska alueella naisten tuli pukeutua naisten vaatteisiin. Sen vuoksi housuihin pukeutuneet naiset joutuivat kietomaan oppaan antamat huivit hameeksi housujen päälle. Muutenkaan tasa-arvo Bugandassa ei näyttänyt toteutuvan, koska ku-

ningaskunnassa hallitsija sai yhä edelleen valita vaimoikseen kenet haluaa kysymättä naisten mieli-pidettä ja ottaa heidät seurakseen, milloin hänelle itselleen sopii. Kuningasta emme nähneet, mutta muutamia hänen vaimoistaan tapasimme heidän arkiaskareissaan.

Matkamme jatkui Kampalan vilkkaiden katujen ja ihmisvilinän läpi Ugandan kansallismuseoon, joka on Itä-Afrikan vanhin ja laajin museo. Siellä oppaan johdolla tutustuimme Itä-Afrikan alueen menisyyteen esihistoriasta nykypäivään. Hyvin järjestetyt näyttelyt avasivat monipuolisesti alueen kulttuureja ja elinkeinoja. Silmiinpistävää oli kuitenkin lähihistorian puutteellinen käsittely. Idi Aminin hirmuhallinnon aikaa museossa ei oltu osattu laittaa esille lainkaan. Ulkona näimme kuitenkin pressun alla Idi Aminin limusiinin.

Museosta jatkoimme bahai-temppeliin, joka sijaitsi kauempana Kampalan kaoottisesta keskustasta, korkean kukkulan huipulla, vihreän nurmen ja hedelmäpuiden lomassa. Oppaamme kertoi bahai-uskonnon perustuvan siihen ajatukseen, että kaikki maailman uskonnot ja jumalat ovatkin yksi ja sama Jumala, joka ilmenee erilaisissa muodoissa ja henkilöissä, kuten esimerkiksi kristinuskon Jeesuksena ja islamin Muhammadina. Monen uskonnon yhtenäisyys näkyi Bahai-tempelin sisällä ihmisten eri tavoissa rukoilla. Yksi rukoili polvillaan alttaria kohti ja toinen seisoi tempelin keskellä kädet koholla ylöspäin rukoillen.

Päivän päätteeksi vierailimme vielä katolisessa kirkossa, joka oli rakennettu perinteiseen afrikkalaiseen pyöreään pohjaratkaisuun, joka juontaa perinteisestä majasta. Muuten kirkkorakennus näytti modernilta arkkitehtuuriltaan ja ali tehty teräksestä. Sisällä katon keskiössä oli ikkuna, josta aurin-gonvalo pääsi valaisemaan kirkon keskellä olevan alttarin. Suurella ja kauniilla pihamaalla oli katoli-seen tapaan pyhimyksien patsaita, joista tärkeimpänä oli Neitsyt Maria. Ihmiset rukoilivat pihalla ja sytyttivät kynttilöitä pyhimyksiä varten. Jo kirkon pihaan kurvatessa kantautui bussille asti voimakas gospel-musiikki ja ilon kiljahduksia, joita kantautui kirkossa vietetystä hääjuhlasta.

Viimeinen vierailukohde oli anglikaaninen kirkko. Sen yhteydessä oli marttyyrien museo. Siellä oli kuvattu 1800-luvulla hallinneen heimopäällikön verilöyly, jossa oli kuollut kymmeniä kristittyjä. Anglikaaninen oppaamme istutti meidät kirkonpenkkiin ja lyhyen selostuksensa jälkeen rukoilimme yhdessä. Ugandassa lähes 85 prosenttia väestöstä on kristittyjä, joiden osuus jakautuu niin, että heistä yli puolet on katolisia ja loput anglikaaneja. Karismaattiset liikkeet saavat kuitenkin koko ajan yhä enemmän kannattajia. Reilu 10 prosenttia väestöstä on muslimeita ja muutama prosenttiyksikkö luonnon uskontoihin kuuluvia. Afrikkalaiselle uskonnollisuudelle on kuitenkin tyypillistä synkretismi. Luonnon uskontojen piirteitä voi olla sekoittuneena myös kristillisyyteen ja islamiin. Afrikkalaisessa kaupunkikuvassa kirkko ja moskeija saattavat sijaita vierekkäin ja samassa perheessä saattaa olla muslimi ja kristitty puolisoina keskenään.



Smartup Factoryn mentorit laittoivat Bugandan kuningaskunnan oppaan tiukille valtakunnassa vallitsevan naisten huonon aseman vuoksi.

Sunnuntaina risteiltiin Niilillä ja Victoriajärvellä

Sunnuntaina teimme luontoretken Jinjaan 80 kilometrin päähän Kampalasta Victoriajärvelle ja Niilille. Matkalla Kampalasta Jinjaan kylät ja intialaisten omistuksessa olevat teeplantaasit vilisivät ohitsemme. Intialaisten ohella kiinalaisilla oli hyvä ote Ugandasta. Näimme useita kiinalaisten infrastruktuurihankkeita. Niilillä esimerkiksi kiinalaiset rakensivat valtavaa siltaa joen yli, mutta tätä rakennustyömaata ei saanut poliittisista syistä kuvata. Ugandan talous kasvaa tällä vuosikymmenelle eniten Intian rinnalla maailmassa. Bussissa kävimme mielenkiintoisia keskusteluja Isaacin ja Smartup Factoryn mentoriystäviemme kanssa.

Risteilyn aluksi kiersimme Niilin joen rantoja pitkin ja näimme monia eri lintulajeja ja muutaman liskonkin. Seurasimme paikallisten kalastajien arkea. Niilin tutkimisen jälkeen ajoimme veneellä Victoriajärvellä sijaitsevalle saarelle. Matkalla näimme muutamia vankilasaaria ja vankeja keltaisissa asuissaan tekemässä pakkotyötä. Oppaamme kertoi, että paikalliset kutsuvat Victoriajärveä äitijärveksi. Syy osuvalle nimelle on selvä, koska Victoriajärvi on Afrikan suurin järvi. Se on myös juomaveden lähde monille ihmisille ja tarjoaa runsaasti kalansaalista. Nykyään järvi on kuitenkin pahasti saastunut. Veden laatu on niin huono, että se on lähes käyttökeltvotonta. Tämä johtuu suurimmaksi osin siitä, että ennen jätevesien suodattimina toimivat suot. Nykyisin suot on kuitenkin kuivattu rakennusalueiden tieltä ja jätevedet päästetään puhdistamattomina järveen.

Venematkan jälkeen teimme hetken aikaa ostoksia Niilin varrella sijainneessa kylässä. Ostimme afrikkalaisia käsitöitä, soitimia ja vaatteita. Bussimatalla takaisin hotellille pysähdyimme ostamaan kadunvarrelta banaaneja ja sokeriruokoa. Kaikki hedelmät maistuivat taivaallisen hyviltä. Paluumatkalla näimme myös kauniin auringonlaskun.



Luontoretki alkaa ja ryhmä nousee veneeseen Niilillä.

Hyvästi Uganda!

Viimeinen päivä Ugandassa alkoi tuttuun tapaan aurinkoisena. Koko viikon aurinko oli hemmotellut meitä ja säästyimme sadekuuroilta ja ukkosmyrskyiltä, vaikka ennusteet sellaista povasivatkin joka päivälle. Maanantaina koitti kuitenkin jäähyväisten aika ja onnistuneen reissun tuoman ilon lisäksi mielessä oli ripaus haikeutta. Ennen päivän menoja annoimme vielä hotellin aulassa lahjoja meidän erinomaiselle isännällemme Isaacille ja Smartup Factoryn mentoreille, jotka olivat jakaneet koko viikon meidän kanssamme. Aamulla aamiaisen jälkeen kuvasimme myös kiitosvideon Wärtsilälle matkamme sponsoroinnista.

Viimeisen päivän ohjelmaan kuului matkan tunnelmien ja opitun reflektointia ja lounas Kabira Clubilla, jossa pääsimme vielä myös uimaan. Osa ryhmästä kävi vielä Smartup Factoryssä, jossa luovutimme jalkapalloja Everton Ugandalle. Seura valmentaa köyhiä tyttöjä ja poikia ja tuo ne kadulta pelikentälle. Samalla he oppivat monia tärkeitä taitoja, joita tarvitaan elämän aikana.

Päivä jäi lyhyeksi, koska lähdimme Entebben lentokentälle jo hyvissä ajoin välttääksemme ruuhkia. Pahimmillaan tunnin matka voi kestää ruuhkassa neljä tai viisikin tuntia. Olimme kuitenkin onnekkaita, kun selvisimme matkasta kahdessa tunnissa. Lento Amsterdamiin lähti aikataulussa ja matka yölennolla taittui nopeasti. Näimme kaikki lentokoneessa kauniita unia Ugandasta ja siellä tapaa-mistamme uusista ystävistä.

Valtava oppimiskokemus

Uganda oli meille valtava oppimiskokemus. Jokainen asia laittoi ihmettelemään kaikilla aisteilla. Ja kaiken nähdyn ja opitun reflektointi on jatkunut vielä matkan jälkeenkin. Opimme paljon kehitysyhteistyöstä ja Agenda2030-tavoitteista. Päällimmäisenä ehkä sen, että jokainen voi ottaa vastuuta niiden toteutumisesta. Oli myös hienoa huomata, miten kehitysapu menee perille järjestöjen kautta ja se, miten järjestöt huomioivat myös Agenda2030-tavoitteet toiminnassaan ja toimeenpanevat niitä omissa ohjelmissaan.

Näimme, miten lukutaidon opettaminen ja koulutus sekä yrittäjyyden tukeminen ovat tehokkaita tapoja tehdä kehitysyhteistyötä. Lisäksi panimme merkille sen, että kehitysapu kohdistuu kaikista heikoimmassa asemassa oleviin, kuten lapsiin, nuoriin, tyttöihin ja naisiin sekä pakolaisiin. Tyttöjen ja naisten auttaminen korostui myös siksi, että vaikutukset siirtyvät paremmin seuraavalle sukupolvelle. Annettu kehitysapu voimaannutti ja vahvisti sen piirissä olevien ihmisten identiteettiä. Apua saaneiden kautta vaikutukset säteilivät laajemmin koko yhteisöön.

Oli myös mieletöntä nähdä kehitysmää, joka on muuttumassa kehittyväksi taloudeksi. Samalla näimme kuitenkin maan valtavat yhteiskunnalliset erot rikkaiden ja köyhien välillä. Suomi näyttäytyy köyhyyden näkemisen jälkeen aivan eri tavalla ja aikaisemmin itsestään selvinä pidettyjä asioita osaa nyt arvostaa. Myös koulutuksen ja yrittämisen merkitys avautuu aivan uudella tavalla matkan jälkeen.



Ryhmäkuva Caring Hands -järjestön kuistilla Kampalassa Ugandassa.

Teksti ja kuvat: Let's get global -tiimi